Խմբագրատեղի ամենքի գրամքի 8 մէճիտ
6 այլոց 4 »
3 այլոց 2 »

Թաղրարարի համար բոլոր իրաւունքի պիտի օրագրաց, Ամենքի գրոյ 10 մէճիտ.
6 այլոց 5 »
3 այլոց 2 1/2 »

Լրագրին նիւսխէ մի սահմանը իր հոգի բարձրագոյն դայիմէյ։

Արարատեան Աշխարհ

ՄԻՒՆԱՏԻՒ ԻՐԱՒՈՒՆՔԱՍ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Հրատարակեալ է Կ. Պոլսոյ մէջ

Գրասենեակ՝ Գալատիոյ Գալաթա Բէյնճէ Կարապետ Ֆանոսեան խանին իրաւունքներ։

Գինն՝ Կ. Պոլսոյ մէջ տարեկան 3 ոսկի, կիսամեայ 2 ոսկի։ Դուրսի տարեկան 4 ոսկի։ Արտասահմանի տարեկան 5 ոսկի։ Մի թուոյ գինն՝ 1 ղրուշ։

Տարեկան գրանցեալ թղթակցութիւնները 10 ղրուշ։

Ամսագրի գրասենեակ՝ Գալատիոյ Գալաթա Բէյնճէ Կարապետ Ֆանոսեան խանին իրաւունքներ։

Ամսագրի գրասենեակ՝ Գալատիոյ Գալաթա Բէյնճէ Կարապետ Ֆանոսեան խանին իրաւունքներ։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Հրատարակեալ է Կ. Պոլսոյ մէջ

Գրասենեակ՝ Գալատիոյ Գալաթա Բէյնճէ Կարապետ Ֆանոսեան խանին իրաւունքներ։

Գինն՝ Կ. Պոլսոյ մէջ տարեկան 3 ոսկի, կիսամեայ 2 ոսկի։ Դուրսի տարեկան 4 ոսկի։ Արտասահմանի տարեկան 5 ոսկի։ Մի թուոյ գինն՝ 1 ղրուշ։

Տարեկան գրանցեալ թղթակցութիւնները 10 ղրուշ։

Ամսագրի գրասենեակ՝ Գալատիոյ Գալաթա Բէյնճէ Կարապետ Ֆանոսեան խանին իրաւունքներ

թը միաթվարթասը կասա իթթիսազ օլունարաց, վագի իլ իմպա տէվլէթլէր թարաֆընտան թայեին օլունաճագ տրը։

Օնունճու մատաէ. —Պուլղարիսթանտա տէմիր եօլլար ուսմուրունա տայիր, միւսալահատան ոսնրա, եարբլաճագ մուգավէլաթը ճէտիսէ, Ավսթրիա իլէ տէվլէթի Ալիեէ վէ Սըրպիսթան վէ Պուլղարիսթան իսարէթի պէյնինտէ ադա ու իմպա օլունաճագ տրը։

Օն պիրինճի մատաէ. —Իսարէթին արազիսինտէ, ասքիրի Օսմանիեէ գալմաեաճաղը կիսի, մէվճուտ օլան զալէա վէ խթիհքեամաթ ճիւմլէթէն հէտամ իսիլմէճէք, վէ անճագ պունարտա պուլունան էտէվաթը հարպիեէ տէվլէթի Ալիեէ այիտ օլաճագ տրը։

Օն իքինճի մատաէ. —Պուլղարիսթանտա պուլունան էհալիյի Իսլամիեէնին, էմրաք հագգընտա օլան հագգը թասարրուֆիարը քէմաքեան պագի տիր։

Օն իչիւնճիւ մատաէ. — Պալղանպարին ճէնուպ ճիհէթինտէ Ռումէլիի չարգի իւնվանը յա տիկէր պիր էեալէթ թէշքիլ օլունարաց, մէգքիր էեալէթ տոզրուտան տոզրուեա տէվլէթի Ալիեէնին բոյթիգա վէ ասքէրի իտարէսի ալթընտա պուլունարաց, եալընըզ պիր մահէլլինէ իտարէյի մրիթարէսի օլաճագ տրը։ Մէգքիր էեալէթին վալիսի բրէնս իւնվանը ալաճագ տրը։

Օն տէօրտիւնճիւ մատաէ. —Պուլ մատաէ Ռումէլիի չարգի հուտուտու թաֆսիլաթընա տայիր տիր։

Օն պէշինճի մատաէ. —Սալթանաթը ալնիյյէ, էեալէթի մէգքիրէնին կէրէք պէրդէն վէ կէրէք պահրէն մուհաֆազասը նասալասընա թէշէպպիւս իթմէք հագգ ու սէլահիեէթինի հայիզ օլաճագ ու էեալէթի մէգքիրէ հուտուտունտա իսթիհքեամաթ ինչա իսէմէկի կիսի, իսթիհքեամաթը մէգքիրէսէ ասքէր պուլունտուրուլաճագ տրը։ Էեալէթին ասայիշի տարիխիսի իսէ, եէրլիսէն միւրէքքէպ պիր հէյեէթի զասլըթա վէ ասքէրի միլիեէ թէշքիլի իլէ թէշքէմն օլունաճագ տրը։ Տէվլէթի Ալիեէ օրալարտա ասքէրի մուավինէ պուլունտուրմաեաճագ տրը։

Օն ալթընճը մատաէ. —Ռումէլիի չարգիսէ ասայիշի ումումիյի իլալալ իսէճէք հալէթի վաղունտա, հիքմէթի Ալինիյյէ ասքէրի Օսմանիեէ իտիալ իսէպիլէճէք տրը։

Օն եէտինճի մատաէ. —Ռումէլիի չարգի վալիսի, Պասը Ալի թարաֆընտան թայեին օլունարաց, տիւէլի մուազզամա թարաֆընտան թասվիպ օլունաճագ, վէ միւտաէթի մէմուրիէթի աչէսէնէ օլաճագ տրը։

Օն սէրիպինճի մատաէ. —Ագաը միւսալահատան ոսնրա, Ռումէլիի չարդինին թանզիմի ահվալը իտարէսի, Էվրօրա մէմուրլարընտան միւրէքքէպ պիր գօմիսինա հավալէ իսիլճէք տրը։

Օն ասդուզանճու մատաէ. — Մէգքիր գօմիսիոն իչպա մէմուրիյյէթինէ իսթամ ալ՝ իրինճէկէ ակկին, էեալէթին ուսմուրը մաբլեէսինի իտարէ իսէճէք տրը։

Էնկիրսինճի վէ Եիկիրմի պիրինճի մատաէլր. —Տէվլէթի Ալիեէ իլէ տիւէլի սայիր պէյնինտէ միւնազրա օլան ուհուտ ու չարութուն, Ռումէլիյի չարգիսէ տախի չամուի օլաճաղը, վէ էեալէթի մէգքիրէսէ պուլունան չրմէնտիքլէրէ, հիքմէթի Ալինիյյէ թարաֆընտան իհրայի նէզարէթ իսիլէճէկի խուսուսարընա տայիր տիր։

Եիկիրմի իքինճի մատաէ. — Ռումէլիյի չարգիսէ պուլունան Ռուսիա օրտուսու էլի պինի միւթէճավիզ օլմաեաճաղը կիսի, միւտաէթի իգամէլէրի ասգուզ այ օլաճագ տրը։ Տօզուզ մահ միւնգապիեէ օլունճա, թախսիլէյի մէմէքէթ իչին իչ մահ տախի միւտաէթի վիրիլճէք տիր։

Եիկիրմի իչչիւնճիւ մատաէ. — Տէվլէթի Ալիեէ Կրիտաէ, 1858 սէնէսի նիզամնամէսի էասասինին ահքեամընը հագգընա իհրա իսէճէք տիր։

Եիկիրմի տէօրտիւնճիւ մատաէ. —Իչ պու գոնկրէսնին օն իչչիւնճիւ իմթիխանի մազսութասընտա միւնտէրճ օլան թասիհի հուտուտա մէսէլէսի հագգընտա, տէվլէթի Ալիեէ իլէ Եունան տէվլէթի ուզաճամասընը հալաէ, Էվրօրա տէվլէթլէրի թէվասսիթլէրինի վատ իսէրլէր։

Եիկիրմի պէշինճէ մատաէ. —Պոսնա վէ Հէրսէք էեալէթլէրի, Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան թարաֆլարընտան իսթիրա վէ իտարէ օլունաճագ տրը։ Մէմուրլինի տէվլէթի Ալիեէ թարաֆընտան իտարէ օլունաճագ օլան մահէլլ, եալընըզ Եէնի-Բազար սանճաղը իսէ տէ, Ավսթրիա տէվլէթի վիլաեէթին հէր թարաֆընտա ասքէր իգամէսի հագգընը հայիզ օլաճագ տրը։

Ե կիրմի ալթընճը մատաէ. — Գարատաղը հուզուզը իսթիգլալիեէթի թասրիգ օլունուր։

Եիկիրմի եէտինճի մատաէ. — Գարատաղա հէր տիւրլիւ մէզահիպ սէրպէսթ տիր։

Եիկիրմի սէքիզինճի մատաէ. — Գարատաղ հուտուտունուն թաֆսիլաթընա տայիր տիր։

Եիկիրմի տոգ ուզունճու մատաէ. —Պոլ իսկէլէսի Գարատաղա իլհագ օլունտուղու կիսի, ճէնուպ թարաֆընտա պուլունան ուրաղի, պէթէքքար տէվլէթի Ալիեէ իեատէ, վէ Սբուզ տախի Տարմացիաեա իլհագ օլունուր։ Պօեանա սուեունտա սէյրը նէֆֆային սէրպէսթ տիր։ Մէգքիր սուեուն քէնարլարընտա իսթիհքեամ ինչա օլունմաեաճագ տրը։ Գարատաղընն նէ՛ սէֆֆայինի հարպիեէսի վէ նէ՛ սէ հարպ պանտէրասը պուլունաճագ տրը։ Պար լիմանը պիճիմէ տէվլէթլէրին սէֆֆայինի հարպիեէսինէ մէսատուտ զալաճագ տրը։ Մէգքիր լիմանտա ումուրու զասրթա, Ավսթրիաեա այիտ պուլունաճագ տրը։ Գարատաղ, Տարմացիտաա ճարի օլան հուզուզը պահրիեէ բիաեէթ իթմէկի թէհմիտ իսէր։ Պունտան պաշգա քէնարի արազիսինէն կէչիրիմէք իսէրսէ, պիր թարէք իսէ պիր սէմիր եօլ ինշասը խուսուսարը իչին, Ավսթրիա իսէ պիր մուգավէ լէ ադա իսէճէք տիր։

Օթուզունճու մատաէ. —Էֆրատը խալամիեէնին, Գարատաղ արազիսինտէ էմրաք թասարրուֆունա օլան հագգ ու սէլահիեէթլէրի թէմին օլունուր։

(Օթուզ պիրինճի վէ օթուզ իքինճի մատաէլրին միւնտէրիճասը էհէմմիեէթսիզ տիր։)

Օթուզ իչչիւնճիւ մատաէ. — Գարատաղ, տէվլէթի Ալիեէ տիւեո նասբընտան պիր մրգ տարրընը միթէհհիւտ տիր։

Օթուզ տէօրտիւնճիւ մատաէ. —Սըրպիսթանընն հուզուզը իսթիգլալիեէթի թասրիգ օլունուր։

Օթուզ պէշինճի մատաէ. —Սըրպիսթանտա հէր տիւրլիւ մէզահիպ սէրպէսթ տիր։

Օթուզ ալթընճը մատաէ. —Սըրպիսթան հուտուտունա տայիր տիր։

Օթուզ եէտինճի մատաէ. —Շիմտիեէ գատար ճարի օլան միւնասէպաթ վէ բէվալընը թիճճարիեէ պագի գալաճագ տրը։

Օթուզ սէքիզինճի մատաէ. —Տէմիր եօլլար խուսուսունտա, Սըրպիսթան քէնտի տրագիսինտէ եարբլաճագ խուսուսի իչին, Ավսթրիաեա մուգապիլ, Պասը Ալինին հայիզ օլտուղու հուզուզու հայիզ օլաճագ, վէ վազայիֆի տէրիհատ իսէճէք տիր։

Օզուզ տոզուզունճու մատաէ. — Էֆրատը Իսլամիեէնին Սըրպիսթանտա իսթիմլաքէ հագգլարը թասրիգ օլունուր։

Դըրգընճը մատաէ. — Միւնտէրիճասընտա տէսթէրէս օլունմամըշ տրը։

Դըրգ պիրինճի մատաէ. — Միւսալահանամէնին թասիսինէն օն տէօրտ կիւն սոնրա, Սըրպ ասքէրի, էեալսիսը Օսմանիէյի թախլիեէ իսէճէկի կիսի, ասքէրի Օսմանիեէ տախի Սըրպ արազիսինի թէրք իսէճէք տիր։

Դըրգ իքինճի մատաէ. — Սըրպիսթան տախի տիւեունասը տէվլէթի Ալիեէսէն պիր մրգ տարրընը տէրիհատ իսէճէկինէն, մրգ տարը մէգքիր տիւէլի մուազզամա թարաֆընտան թայեին օլունաճագ տրը։

Դըրգ իչչիւնճիւ մատաէ. — Մէմլէքէթէյին հուզուզը իսթիգլալիեէթի թասրիգ օլունուր։

Դըրգ տէօրտիւնճիւ մատաէ. — Մէմլէքէթէյնէ հէր տիւրլիւ մէզահիպ սէրպէսթ տիր։

Դըրգ պէշինճի մատաէ. —Մէմլէքէթէյն, Պէսարապիաեա Ռուսիաեա իեատէ իսէճէ։ Պունտան հուտուտը չարգիեէսի, Բրութվասիսինէն, հուտուտը ճէնուպիեէսի Ֆիլիա, վէ Էսկի-Ի թանպոլ վատիլէրինէն իսլարէթ տիր։

Դըրգ ալթընճը մատաէ. —Թունա միւնասալաբըյա օրալարտա պուլունան ատաբար վէ Տօպրուճա, Մէմլէքէթէյնէ թէրք իսիլիր։

Դըրգ եէտինճի մատաէ. —Էշկմիեէթսիզ տիր։

Դըրգ սէքիզինճի մատաէ. —Մէմլէքէթէյն, թրանսիթ ուսուլիյլէ նագլ իսիլէն էշեա վէ էմմասյի թիճճարիեէսէն թըրանսիթ բէսմի ալմաեաճագ տրը։

Դըրգ տոզուզունճու մատաէ. —Մէմլէքէթէյն, մուահէտէլէր ագա իթմէք հագգ ու սէլահիեէթինի հայիզ տիր։

Էյլինճի մատաէ. — Մէմլէքի Օսմանիեէտա սէյեահաթ իսէն Մէմլէքէթէյնիլէրին մուհաֆազայի հուզուզունա տայիր տիր։

Էյլի պիրինճի մատաէ. —Մէմլէքէթէյն, քէնտի արագիսինտէ եարբլան վասայիթի իսթիթրաթիեէ հագգընտաքի հուզուզ վէ վազայիֆի խուսուսունտա, տէվլէթի Ալիեէնին մագամընա գայիմ օլաճագ տրը։

Էյլի իքինճի մատաէ. —Թունատա սէյրի սէֆայինի թէմամը յա սէրպէսթ տիր։ Տէմիր գարուլարընն աչաղընընտա, նէհրին ումուրու կապըթասընա, վէ թահսիլի բուսուսմաթընա մախսուս օլան խաֆիֆ հարպ սէֆինէլէրի միւթէմնա թութուլմագ իզրէ, հիչ պիր հարպ սէֆինէսի իդամէ իթթիրիմէճէք տիր։

Էյլի իչչիւնճիւ մատաէ. — Թունատա էվրօբա մէմուրլարընտան միւրէքքէպ պուլունան միւթթէֆիթի գօմիսիօնուն հուզուզու թասրիգ օլունմաղէ պէրատէր, մէգքիր գօմիսիօնուն մէմուրիյյէթի, հէմմէվար օլան տէվլէթլէրէ հիչ պիր կէօնա մէրուսիեէթի օրմամագ իզրէ, սուրէթի միւթթագիլէտ իթթրա օլունաճագ տրը։

Էյլի տէօրտիւնճիւ մատաէ. — Թունատա տայիր օլան մուգավէլէնամէ միւտաէթինինգըզասընտան պիր սէնէ էվվէլ, պունուն թէճմիսի ահքեամը իչին, միւէյլի մուազզամա ագաը գարար իսէճէք տիր։

Էյլի պէշինճի մատաէ. — Մէյրի սէֆայինէ տայիր օլան նիզամաթ, մէգքիր գօմիսիոն թարաֆընտան թանզիմ օլունաճագ տրը։

Էյլի ալթընճը մատաէ. —Մէգքիր գօմիսիոն, թունա ատալարընտա պուլունան ֆինէրլէրին թէնվիրի, վէ հիւսնի սուրէթլէ մուհաֆազասը իչին, մէմուրիյնի մահսուսեէ իլէ ագաը գարար իսէճէք տիր։

Էյլի եէտինճի մատաէ. —Ավսթրիա տէվլէթի, Տէմիր-Գարուտա իմաղ իսէն իմալաթը թաթհիրիկի տէրիհատ իսէր, վէ պունտան տօլաեը իսթիեար իսէճէկի մասարֆին թէսվիեէսի իչին, սուրէթի մուվազզաթատա օլարաց, սէֆայինէն բէսմ ալաղընա մէմնուն օլաճագ տրը։

Էյլի սէքիզինճի մատաէ. —Տէվլէթի Ալիեէ, Գարս իլէ Արտահան վէ Պաթումու, Ռուսիաեա թէշք իսէր։ (Հուտուտուն թաֆսիլաթը։) Հավա իյ, մէգքիրէսէ, նքսէրիէթի էհալիսի Իսլամ օլան ճինէթլէր, տէվլէթի Ալիեէ գալաճագ տրը։

Էյլի տոզուզունճու մատաէ. — (Այնըյա) Ռուսիա իմբէրաթօրու հայրէթլէրի, Պաթումու պիրնասասա թիճարէթ իչին պիր աչրդ լիման հէյեէթինէ պուլունուրաճագ նիեէթինէ օլտուգլարընը պէեան իաէրլէր։

Սալթմըշընճը մատաէ. —Այ Սթէֆանոս ահանամէսի իճապընճա, Ռուսիաեա թէշքը օլունաճագ օլան Ալաշկերտ վատիսլէյէ Պաեազիտ գալէասը, պէթէքքար տէվլէթի Ալիեէ իեատէ օլունուր, վէ Գօթուր Իրանա թէշքը իսիլիր։

Ալթմըշ պիրինճի մատաէ. — Էրմէնիլէրին, Զէյթուն իլէ Փիրազէրէն մուհաֆազասը իչին, Էրմէնիստանա իսլահաթ

ԷՍՐԱՐԸ ՀԻՆՏ

— 40 —

23

ՖԻԼԻԷՐԻՆ ԳԱԳՊԻՆԹԱՆԸ

—Էֆէնտիմ, պու եօլտա մէրազ վէ արզուսուզ, էյի չէյ ակլա պէր, վէ պիր կիւն սիկին էսմրէնէզիւն թէկէֆիրի տախի մուճիպ օլաճագ տրը։

—Ամամ ան տէ, ակլա Ճօրճ կիւլէրէք, զաթէն պէնիմ էօլճէյիմ սաաթ, Ճէնապը Հագգընն նէզարնակ պուլունան պիւյիք ակֆիթէր տէրուենինակ, թա սազ տուզամ վագրթ գայտ օլունմուշ տուր, վէ չաեկա վագթի մէվվուտունան էվ վէլ էօվմէքլիկիմ լազրմ կէլիր իսէ, մէգքիր գայտըն պէզուրմասը իճապ իսէր, հալ պու քի պուտուն տա իհթիմալի եօգ տուր։

Պիր ադ սիւքիյ ատն սոնրա, Ճորճ չէյլէ ատվամ իթթի։

—Պրահմանլար իլէ Ֆաղիրլէր, Ֆիլիէրին մէզարլըզընա մահիթ ադասա մը կէլէրլէր ատին։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ։

Պու սիւալ վէ ճէվապ իւզէրինէ, մէգքիր մատաէ հագգընտա իսիլէն մուհավէլէ իսթամ պուլսա։ Պուտէհա Ճորճ քէլամա ատվամ իլէ,

—Օլաամ, ատի, ն՝ յակ չու պիրիկին եօլու կէսթիկը ատ, պիր ան էվվէլ բրէնսէս վէ տատվիթլէրի իլէ պիրլէշէլիմ։

Ճորճան պու սէօզիւ իւզէրինէ, Գագիլ հայվանընը սիրմիս, վէ պիր զաչ տաղըզա գատար տաղրն զանարզը թէկէրէն ատ եէրիսիբուլէնսոնրա, Ճորճու տուեու զուրումուշ օլան պիր սէլ եօլունա կէթիրտի։ Պու եօլ, վագտա կիւճէլ իսի իսէ ատ, մուսատարասը եօգ իսի, վէ պիր չօգ էյրի պիւյրիւ եօլարտան կէչիրիքտէն սոնրա, օվանա չըգար իսի։

Ճորճ Մալզոն, պիր քէրրէ քէնտույի տիւղ օվատա պուլունճա, Ճանիյի մահմուզրատարզընատան, մէգքիր հայվան եէրտարրդմ միսիլիս հարէքէթէ պուշլատը, վէ օլ մէրթէպէ սիւրատը հարէքէթէ գաթը մէսաֆէ իթթի քի, Ճորճ, բրէնսէս իլէ մաեէթինին Շահապատ սէրաեընա մուվասլէթլէրինէն պիր չոյրէք էվվէլ, մէգքիր ալաեա եէթիչի։

Պէնարէս ճիմարարընտա պուլունան միքէլէֆ պինայար իչինտէ, էն կիւզէլի վէ էն միքէմմէլի, բրէնսէսին մալիք օլտուղու բու բէք կիւզէլ մահիթա գվար տրը, ատ-յէ՛մի։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ։

Պու սիւալ վէ ճէվապ իւզէրինէ, մէգքիր մատաէ հագգընտա իսիլէն մուհավէլէ իսթամ պուլսա։ Պուտէհա Ճորճ քէլամա ատվամ իլէ,

—Օլաամ, ատի, ն՝ յակ չու պիրիկին եօլու կէսթիկը ատ, պիր ան էվվէլ բրէնսէս վէ տատվիթլէրի իլէ պիրլէշէլիմ։

Ճորճան պու սէօզիւ իւզէրինէ, Գագիլ հայվանընը սիրմիս, վէ պիր զաչ տաղըզա գատար տաղրն զանարզը թէկէրէն ատ եէրիսիբուլէնսոնրա, Ճորճու տուեու զուրումուշ օլան պիր սէլ եօլունա կէթիրտի։ Պու եօլ, վագտա կիւճէլ իսի իսէ ատ, մուսատարասը եօգ իսի, վէ պիր չօգ էյրի պիւյրիւ եօլարտան կէչիրիքտէն սոնրա, օվանա չըգար իսի։

Ճորճ Մալզոն, պիր քէրրէ քէնտույի տիւղ օվատա պուլունճա, Ճանիյի մահմուզրատարզընատան, մէգքիր հայվան եէրտարրդմ միսիլիս հարէքէթէ պուշլատը, վէ օլ մէրթէպէ սիւրատը հարէքէթէ գաթը մէսաֆէ իթթի քի, Ճորճ, բրէնսէս իլէ մաեէթինին Շահապատ սէրաեընա մուվասլէթլէրինէն պիր չոյրէք էվվէլ, մէգքիր ալաեա եէթիչի։

Պէնարէս ճիմարարընտա պուլունան միքէլէֆ պինայար իչինտէ, էն կիւզէլի վէ էն միքէմմէլի, բրէնսէսին մալիք օլտուղու ակյֆիեէլէրէն Շահապատ սէրաեը իսի։

Պու պատէ թաֆսիլաթա կիրիշմէք զանէթ ատսն օլաճագը կիսի, հիչ պիր ֆայիտէյի տախի ինթաճ իթմէզ։ Շու գատար տէրինզ քի, մէգքիր սէրայ գըրմըզը թուզատան վէ պէեազ մէրմէր թաշտան մատամուլ օլուզ, տիչարընը Հինտ մէյմարլըզընընն դարիպ վէ կէսրիւմէկ չայեան սուրէթինի իմա իսիպ, իչէրիսի տախի Շարգըն ատթանանթ վէ տարաթը, վէ էվրօբանընն լանթաֆէթի վէ զարաֆէթի իւզրէ թէրթիպ իսիրմիշ իսի։ Վէ էթլաֆընտա միքէմմէլ պազչէյէր օլտուղու, վէ պու պազչէյէրին սազըլարը ուսուլ ճիդգա իւզրէ, վ արիկրէրի Ինկիլթէրրա քեարի թէկրենին իսիրմիշ օլտուղու հալտ, սահիհէն պիր օրմանն հէյեէթինէ կիրմիշէր իսի, վէ տէրուենտէ պիր չօգ ճէյլան վէ սայիր գուշլար վար իսի։

Մէգքիր օրմանընն պէշ օն սաղրլրգ ազահարը ալթընտա, պիր կէօլ օլուզ, տէրուենտէ կէզմէք, վէ պալըգ ավը իսէ մէշզուլ օրմագ իչին, հաֆիֆի վէ կիւզէլ սանտալար պուլունմաղատա իսի, չիւնքի պու կէօլիւն սուլարընտա, Հինտիթանընն հէր ճինս պալըգը վար իսի։

24

ԶԻՆԱՖԷԹ

Բրէնսէս իլէ մուսաֆիրլէրի սէրայտան իչէրի կիրմիշլէրինտէ, Շարգ ուսուլինտէ պուլունան միքէմմէլ պիր թամ սալասընտա, իսթիբ նէֆիս եէմէքլէր վէ ալա չարապարը իլէ թէզեին իսիրմէ օլան պիր սուֆրանընն էթրաֆընտա օթուրտուլար։

Օտանընն էքի ուճուտտա էքի սու ֆիսքիեէսի օլուզ, պունլարընն սուլարը եաղմուր կիպի ֆըզըրարագ, գըրմըզը ըէնկի մէրմէր թաշտան մատամուլ հավուզարընն իչինէ ագմագտա, վէ հավատա թամամը պիր սէրինլիք հասըլ իթմէքտէ իսիլիր։ Կիզլիտէ վէ պիր ագ ուգագտա պիր պանտա մուզիգա պուլունուզ, Իթալիա պէնթէյլէրի, վէ պաղըճա Բօրնընին նադմէյլէրինի թէրբէնիմաղ օրմագտա իսի։

Մութէաատիա արագ քէօյլէր, իւզլրի սիրմ իրէնմէլի գըրմըզը չուլտա էլպիսէլէր կիրինմիշ օլուզ գարը հալտ, թէճանճիւզէ չայեան պիր ամիքլիք վէ էվվիքլիք սուֆրա խըտմէթինի իմա իթմէքտէ իսիլիր։

Թամամ խիթամ պուլմագ իւզրէ իսի։ Բրէնսէս, օրմանտա քէշիտէ գըրընան գանվալըտա օլտուղու կիպի, լօրա Անինքլիթընը սաղ թարաֆընա, վէ Ճօն Մալզոնու սոլ թարաֆընա օթուրթմուշ իսի։

—Ընճա իսէյիմ, ատի միսմիլէյէ

իմրասը, ճանիպի Պապը Ալիսէն թէ տիւ պուլրուլուր (*)։

Ալիմը իբինմի մատտէ. — Պու մատտէ զաեէթ ուզուն օլուպ, մէմալիքի Օ. մանիեէտ սէրպէսթիյի մէզահիպ, վէ պի. ճիւրէլ մէմուրիեէթլէրէ բոլիթիգա իլլէրի նէ, հէր սընրքի էհալինէն նայիլյէթլէրի. վէ մահալը մուգատտէսէտ Ֆրանսանըր հուգուգու, վէ Այնօրօպա թայֆէյի բուհ. պանքն իմթիեազաթը գատիմլէրինին թաստիգ օլունտուղունա տայիր տիր։

Ալիմը իւչիւնճիւ մատտէ. — (զաեէթ մուհիմմ։) 1856 վէ 1871 մուահէտաթընտա միւնաէրիմ օլուպ, իշ պու ահանամէ իլէ թաղեիր իսիլմէէն պիլհիւմէ ահքամ, հէր ճիհէթլէ մէրի իւլ իմրա տրը։

Ալիմը տէօրտիւնճիւ մատտէ. — Իշ պու ահանամէ իւչ հաֆթաեա գատար թաաթի օլունաճագ տրը։

Ֆէյ 13 թէմուզ, սէնէ 1878

ԳԱՐԱՏԱՂԸՆ ՍԻՆՕՐԼԱՐԸ

Մէնպաի մէվսուգատան ալընան մաիւմաթա կէօրէ, Գարատաղ սինօրլարը չու. վէճհ իլէ թայեին օլունմուշ տուր. Գարատաղ պէյլիի չըմալ թարաֆընտան Թարաեա գատար միւմթէտ օլուպ, Հէրսէք ճիհէթինտէն Նէքսիշ գալէասընը վէ Արնավուտլուգ ճիհէթինտէն Քիւշի իլէ Բօակօրիշտեր ախղ իտէճէք տիր։ Պու սուրէթլէ, Գարատաղ պէյլիի, Իսթանպօլ գօնֆէրանսընէն վիրմէք իսթէմիյինտէն ազ եէր ալմազտա տրը։ Պու սէպէպտէն Գարատաղ մուրախխասլարը խօշնուտ օլմաեէք, քէնտիլէրին թապիի սինօրլարը պուլունմաեաճաղընը, վէ սինօրու թայեին իչին եօլտար իւզէրինէ զաղըզ գազմագ լազըմ կէլիպ, պու եիւղտէն թէքրար պիր թագըմ մուարաղանա սէպէպիեէթ վիրիլճէկինի պիլտիրիեօրլար։ Սինօրլար մէսէլէսի ուրէթը գաֆիէտ հալլ ու թէսվիեէ օլունտուգտա, կէրէք Հէրսէք վէ Պօսնա միւթէճիրլերի իչին վէ կէրէք Օսմանլը էմբրէրի իչին իթմիշ օլտուղլարը մէսարիֆսիզ տանա օլաեաբ թազմինա թը հարպիեէ թարապ իթմէք նէ. ծինտէ տիրլէր։ Քէնտիլէրտէն հիչ պիր էսիր եօգ տուր։

—

Պէրլինտէն յուլիս 6 թարիխի իլէ եազըլտըղընա կէօրէ, եէվմի մէզբիր տէ զօնկրէսին իճթիմահնտէ, Զանագ գալէա պօղազը մէսէլէսի միւզաքէրէ օլունմուշ, վէ միւզաքէրաթ իւչ սաաթ գատար տէվամ իթմիշ տիր։ Գօնկրէ, պօղազլար նէզարէթինին էվվլքի կի պի տէվլէթը Ալիէտէ գալմասը, վէ սէֆայինի հարպիէսի օլան պիրճիւմէ տէվլէթլէրին, Զանագ գալէատան, նիհայէթ 6 թօրու օրմագ իւզրէ եալընըզ իքի գըթա ախչապ սէֆինէյի հարպիէսինին իսթանբիլ հագգը օրմասը հագգընտա, տէվլէթը Ալիէ մուրախխասլարընին թատիլաթընը էքսէրիեէթը արա իլէ գապուլ էյլէտի։

—

Օտէսատան կէլէն սօն խապէրլէրէ կէօրէ, շէհիր վէ ճիվարընտա հայվանատտա շապ էյլէթի զուհուր խաբէրէք թէլէֆաթը քիւլլիէեէ սէպէպ օրմագտա տրը։ Այ-Սիկֆանսատան միւթէմատիէն վարարլարա խասթալար կէլէրէք, թէհիեէ օլունան մահէլլէրէ նագլ օլունուեօրլար։

—

Լօրտլար մէճլիսինին յուլիս 11 տէ վուգու պուլան իճթիմահնտէ գօնթ տր Շաֆթէնպիւրի, Ինկիլթէրրա տէվլէթի, Գէպրբսը գապթ իթտիկինտէ, պու կիւնքի կիւն օրտատա մէվճուտ օլան էսիրլիկի, Հինտիսթանտա իթտիկի միսիլու ճէղիրէյի մէղբիւրլատէ տէ պագը սագլամաեաճաղընը մէճլիսի խաս բէյիսի տիւպ տը Բիշմոնտա սիւալ իթմիշ տիր։

Տիւգ տը Բիշմոնտ, ճէվապընտա, սը կարնէթ Ուօլսլէյին եարբն եօլա չրգըպ, Գէպրբսա միւվասլէթինտէ, օրանընն ահվալի վէ գանոն ու նիզամաթը հագգընտա քէսպի վուգուֆ իտէճէկինի պիլտիրմիշ տիր։

Լօրտ Բիմպերլէյ, լորտ Բիշմոնտընն մէղբիւր ճէվապը խօշնուտ օլունաճագ պիր ճէվապ օրմասընը սէպէպլի սըրատա, «Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին, քէնտի հիւքմիւ թահթընտա վազ օլունան պիր մէմլէքէթտէ էսիրլէյէ միւսաատէ իթմէք նիհայէթինտէ օրմասընը պէհանտէ թէրէտտիւտ մանը։ Էմբրէրի իչին իթմիշ օլտուղլարը մէսարիֆսիզտան օլաեաբ թազմինա թը հարպիեէ թարապ իթմէք նէ. ծինտէ տիրլէր։ Քէնտիլէրտէն հիչ պիր էսիր եօգ տուր։

Տիւգ տը Բիշմոնտ պունա ճէվապէն, «Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին Զանզիպարտա սիւրուգ իյլէտիյի բօլիթիգա, վէ Մըսրը իլէ ագտ օլունան մուգավէլէ, հէյեէթը վիւքէլանընն, լորտ Բիմպերլէյ գատար էսէրլիյէ տարը օլտուղունու իսպաթէ քեաֆի տիր» տէտի։

—

Միլլէթ մէճլիսինին յուլիս 11 տէ վուգու պուլան իճթիմահնտէ, խարիճիեէ միւսթէշարը միւսիւ Պուրք, միւսիւ Ֆօրսթէրէ ճէվապ վիրտիյի սրրատտա, Պապը Ալի, էսիր ատզ ու իթասընընն լազմընա տայիր մուահէտէյի գապուլէ հազըր օլտուղունու պիլտիրտիկինի, վէ պունուն իչին յունիս 9տա Ցերիսատատէթէ պիր մուահէտէ կէօնտէրիլտիկինի, վէ միւզաքէրաթա տէվամ օլունտուղունու պիլտիրմիշ տիր։

—

Ամանիա վիլիի ահտ վէ գայմագամը, մէպուսան մէճլիսինին ֆէսխ օլունտուղունու, բէտերի իմբէրաթօրա անճագ յուլիսին իչինճիւ կիւնիւ պէհան էյլէմիշ տիր։ Իմբէրաթօր գօլունտաքի սարը պէգի չըգարմըշ, վէ եարէլէնմիշ օլտուղու կիւնտէն պէրու եունտան կէյֆէքտէ պուլունտուղու պէհաղ բալթօսունու տէյիշտիրիպ ասքէրի էլպիսէսինի կէյմիշ տիր։

Միւշարիէյհ սիվիլ էլպիսէսի իլէ պուլունտուղու միւտտէթճէ հուզուրունա պիր ասքէր գատարը իթմէմիշ տիր։

Իմբէրաթօրը միւշարիէյհ, հէրնէ գատար եարէլէրի էյիլեէ եիւզթութմուշ օլտուղունտան, քէրիմէսի կրանտ տիւչէս տը Պատ իլէ թէրիճ համամլարընա ազիմէթ էյլէեճէք իսէ տէ, գատիմ խասթալարը եէր ավտէթ էյլէմիշ օլտուղունտան, իմբէրաթօրու համամարա ազիմէթ էյլէմէքտէն ալընգօյմուշ տուր։

—

Կէչէն ազշամ կիճ վագըթ, Մէսաժրի գումրանեաստ վաբօրարընտան Սիմէօնսն գապտանը, սէֆինէսինէ ավտէթ իթմէքտէ իքէն, եանքսիճինին պիրի մէրգումուն սաաթընը գարարագ ֆիրար իթմիշ իսէ տէ, էհալի թարաֆընտան տէրտսէթ օլունարագ, մէնսուպ օլտուղու եանան գանչէլլերեասընա կէօթիւրիւմիշ տիր։

—

Սոլը կէհէսի Պէյօղլունտա Աղաչամամը մահէյլէսինտէ շու ատթիտէքի ղարիպ վագրա գուհուր իթմիշ տիր. չէղլէ քի, Բուսուն պիրի, պիր վաղթատան պէրու խանէսինտէ օլմասընը հալտէ, գարբսը գօճասընընն տօսթլարընտան պիրիսինի խանէսինէ գապուլ իլէ, անընկա վագրթ կէչիրմէքտէ իքէն, եէվմը մէղբիւր կիճէսի եանը սալը կիճէսի մէրգումրում, էվվէլճէ հիչ պիր խապէր վիրմէեէրէք խանէսինէ ավտէթ իտէր, վէ գարբընն տօսթու իսէ, իչին մէյտանա չըգաճաղընը վ գարբընն նամուսու լէքէլէնէճէկինի անլամասընա, տէրհալ քէնտուլի Լվին բէնչէրէսինտէն աշաղը տթսը։ Հալ պու քի պիչարէ, էվին օլ թարաֆընտա պինա ինչա իտալտիկինի գիրմէտիկինտէն, էլպիսէսինի սօեունմուշ օլարագ, քէնտուլի աշաղը աթմասընտա, պիր քիրէճ գուեուսու տէրունինէ աիչէր, վէ վիճուտի քիրէճտէն եանտըղընտան, ֆիզան ու ֆէրեատլար իթմէքլիկէ գաշլար, վէ թապիաթիյէ մահալլէ սէքէնէսի, վէ զապթիեէլէր, վէ հաթթա մէզգուրէ գարընն գօճասը գօշուպ, մէրգումու քիրէճ գուեուսունտան չըգարընը, վէ մէրգումրում նամուսու լէքէեէթի իւզէրինէ, զապթա մէրքէզինէ կէօթիւրիլմիշ տիր։

—

Ռէյ բազարի զապթասը պիր գէնաը մախսուսունտա «Պէրլին գօնկրէսի սուլհու թէկսիս վէ թահքիգիյիպ մահզա եէնի վէ տահա գէչիրը պիր միւթարէքէյ գապուլ էյլէմիշ տիր։ Էվրօպա, քէնտի էֆքարընը շարգ Ալավարընա գապուլ իթթիրմէք իզրէ իթթիֆագ իթմիշ տիր։ Ալավար իսէ պիր կիւն իթթիֆագ խապ, էն սօն զէնճիրլէյինի գըրմագ իւզրէ ատլէճէյի նէհայէտ պիր զայէթ իտէճէքտիր։ «Լօրտ Պիզօնֆիլտ, Բուգա գէչէնտէ պիր գաշ տէվլէթին իթթիֆագ իմզալարինէ մուվաֆֆագ օլամասընընտան, վէ Ինկիլթէրրա, վազթ ու զուվվէթ գազանմաեա, վէ Պալգանլարաքի մէվզուսընը թէէմինէ միհթաճ պուլունտուղունտան, նաչար սուլհա բապի օլուեօր։ Պինաէն աէյֆ, կէլճէք մուհարիպլէրինին մաղստտ, եաբընը հիւքիւմէթի Օսմանիեէ գէչէնտէ օրմանընը Ինկիլիզ նուֆուզունուն մահվընտան իսթիֆադ օլամագ սըրատտա։

Նէզիրէ վիրմէմ նամ տիկէր պիր Մոսգոֆ զազէթասը տախի, սոն Դիսրաէլիրինէն պիրինտէ, «Շարգ խոխթիանլարընընն հիմրիեեթը քէսմիլի գէչէնտէ օրան սէտտը մուսմանատթ եազընտա պէր թարաֆ գաճագ սըր։ Լօրտ Պիզօնֆիլտ, տէվլէթի Ալիէյնէն էն սոն պիր ատսիտ օրմագ սըր։ Պիր զաշ սէնէտէն, Օսման-

---

պիրտէն պիրէ, սազընն գատէհէրինինի պէշ պրազմաեաբընը, չիւնքի պիրթիւն կիւն Հինտ օրմանլարընընն աղաճլարը ալթընտա, վէ զաբանլար իլէ վարագլար գարշըլընտա ուզրաշըլարը թագտիրաէ, պիր ազ էյլէնմէք ատ վաճիպէտէն տիր։

—Էյվէթ իսէ, պիր տէ պու վաճիպէտի կէօնիլ խօշնուտպուս իլէ իթա խաէրիպ, ճէվապ վիրտի Ճոն Մալգոն, չու գատար քի, էֆէնտիմ, պէնտէնիպ տէ ինքեար օլունմաղ պիր սահիֆիլիք պէհան իթմէք իչին, միւսատէնիպի խաթիրհամ էյլէրիմ։

—Սահիֆիլիք մի, տէտի Ճէյլա թէպէսիսիմ իլէ, բէնա խաէրիմ սէյլէյին, սը Ճոն, նէ՞ կիկի սահիֆիլիք։

—Շէյլէ քի սահրանընն էն սրճագ գումլարը պիէ, խանէնիզ միւսաֆիրէթէն գապուլ օլունալար, պիր սաաթ սիւրմէքսիզին հարարէթլէրինի զայլ իտէճէք տիրէր։

Ճոն Մալգոնուն պու սէօզիւ, ումամ թարաֆընտան չէտիէն պէգըլանը։

—Մատամ, սը Ճոն Մալգոնուն հագգը վար սը, տէտի լօրտ Սինկլիթը, չիւնքի, իգին միւսաֆիրբէրվէրլիկինիզ սահիէն բէք ուլու տէրէճէտ տիր, վէ մէմուլ իտէրիմ քի, եարընն տէյլ օլ պիր կիճէ բիեատէթ սէրաեընտա, պու խուսուսատա սիպէրէ եէնիտէն պէհանը թէէլէքիւր իթմէք իգպալինէ նայիլ օլաճաղմ։

—Եարընն տէյլ օլ պիր կիճէ՞ մի, տէեու սիւալ իթտի Ճէյլա։

—Էվվէթ, մատամ, չիւնքի սիպէ տախի պիր տավթնամէ կէօնտէրմիշ իտիմ։ Վիրիլճէք գինէթատ, Հինտ տարլըգատէ իլէ Հինտ շիրքէթինին պիրլիք մէմուրլարը վէ Ինկիլիզ օլտուսու գապիթանը հագգը պուլունաճագլար տըր։

—Ֆիլվագը, մէլօրա, պու տավթնամէնիզի ալտըմ։

—Վէ գապուլ իթտինիզ, տէյի՞ մի։

—Էյէր գապուլ իտէպիլսէ իտիմ, քէնտիմի բէք պախթիեար սատ իտէճէք իտիմ, ֆագաթ թէէսսիֆ իտէրիմ քի, օլ կիւնիւ միւքիւն օլամաեաճագ տըր. . . տէտի բրէնէսէ պիր արա Ճոր Մալգոնա տիգ. գաթի իտէրէք։

—Աման էֆէնտիմ, թէէրիֆ պուեուրմանընվա պիր շարէ եօգ մու տուր։

—Խաեբը, օրամագ, չիւնքի էվվէլճէ պագը վատէրտէ պուլունմուշտուր։

—Բէք էյի, լաքին պու վատարընընվը թէէլիր իտէմ՞զիմնիզ։

—Խայըր։

—Մատամ, պու պապատ պէնատէնիզի մէյեուս իտիեօրսունուզ։ Զիւնքի գէյնէթին գրամիշտրգ մէսնէտինի սիպէ իհսանէ իթմէք իւմիտնէտ պուլունուեօրտուտ, հալ պու քի սիպ մէվճուտ օրմասընդա, գէյնէթին գրամիշասը տախի պուլունմահաճագ սըր։

—Ա՜հ, միլորա, տէտի ճէլա թէպէսիսիմ իլէ, բէնա խաէրիմ, պու գատար իսրատ իթմէյին։ Հանա օրուն, պիրին հէմճնրիվէրինիզ օլան կիւգէ զըպար իչինտէ, չիրէհսիզ մէզբիր մէտնէտ պէնատա տահա լաեբզըլարընը պուլապիրսինիզ։

—Տիլտէրիքամ վէ կիւզէլիքամ, մատամ, եալընըզ իքի գըզ վար սը քի, սիպին եէրինինզի թաթապիլիրլար։ Փագաթ անէր տէ օլ գատար քիչիք վէ պու կիպի իլէրտէ թէճրիպէսիզ տիրլէր քի, գանն իթմէմ քի, պունդարա գէյնէթին գրամ չալըգ մէսնէտի իհալէ խաիլպիլսին։

—Զանն խաէրիմքի, պունդար կէնտ գըզլար տըրլար, տէյի՞ մի, տէտի բրէնէս։

—Էվվէթ, մատամ, պունդար տօսթուսուզ սը Ճոն Մալգոնուն սէվգիլիլլերի վէ Ճորճ իլէ Էմվարընն նըշանլըլարը մատամուազէ Մարի վէ մատամուազէ Լվա նամ գըզլար սըրլար։

Ճէլա, չիատէթէ տիթրէյէրէք,

—Ա՜հ, տէտի եիքսէք սէպէ, վէ հէյլէ հէրճանլա քի, գապթը միմքիանիզ օլտու, ֆագաթ քիմսէ սէպէպինի անլատամատը, ա՜հ, սը Ճորճ թէէհիլ միւ խաեբ։

Պու սէօզիւն իւզէրինէ, ազընը պաշընա թօպլաեաբ, վէ քիմսէյէ ֆարգ իթտիրմէմէք իչին,

—Սը Ճորճ, վէ պիրատէրի սը Էմվարա թէէհիլ միւ խաեբլար, տէեու իլմվէ իթտի։

—Էվվէթ, մատամ, ճէվապ վիրտի Ճոն Մալգոն։

—Ա՜հ, տէտի լորտ Սինկլիրն կիւլիմսէեէրէք, գապիպա սը Ճորճ վէ սը Էմվարա բէք ատէլի խաեբլար։ Տօղրուսու պու պապատ հագգընը սա վար սը, չիւնքի էյլէ իմէմէք, ատէթա տուպպուսուզլուգտան նէյլէթ իտէր։ Մատամուազէ Մարի իլէ մատամուազէ Էվա կիպէյլիքտէ, ճաիպիք վէ վարաֆէթտէ եէկթա սը. Զաթէն պիր ազ էվվէլ, մէրգումէ գըզճըզ գարարն բրէնէս իլէ էյլիհ օլունապիլճէքլէրինի պէհան իմտիհանտէ, օլ պապատ քիֆանէթ իտէճէք տէրճէտէ խապատը մատատ իթմիշ իտիմ։

Ճէլա զոր իլէ կիւշիմսէեէրէք,

—Պիլ՞միսինիզ, միլորա, տէտի, պիլմիսինիզ մէրագըմը նէ՞ գատար թահրիգ իտիեօրսունուզ։

—Էֆէնտիմ, մէրագընընը եէրինէ վարտրմագ բէք գոլայ տը։

—Նա՞սը։

—Էյէր վիրճէք օլտուզում գէյնէթատ պուլունուր իսէնիզ, մատամուազէ Մարի իլէ մատամուազէ Էվա Պրթէնտին լամթաֆէթ վէ կիւզէլիքլէրինի գէօղլէրինիզի գէօրիպ, հիքմէթ իտէպիլսինիզ։

(Տէվամ)

լալար, իմասպաթը թապիէտէն օլմագ իւզրէ մապլուպ օլաճազլարընտան, Պալգանլարըն քէնտիկէրինէ թէրքինին էհտիմիէթի եօգ տուր» տէեօր։

—

Թահթը բիասէթի հազրէթի Բատիշահիտէ միւնազբո օլան Հնճիւմէն թարաֆընտան Ալթընճը տայիրէ տախիլինտէ Գասրա-Բուչա, Ֆիրուզ-Աղա, Ճիհանկիր, վէ Աղա-Ճամի շիւսկէրինտէ պուլունան քեսֆիէյի միւհաճիրինին, յունիսին օն ալթը թարիխինտէն մէգքիւր աբէն սօնունա գատար Ֆընտրգլը, Թոբխանէ վէ Գալամա միսիլիւ, եկմիկէրի քեսմիէն միւրիլոիկի կիպի, թա Բումէլի-Հիսարընա գատար Գապաթաչ, Պէշիքթաչ, Օրթաքէյ, վէ Արնավուտ քէյ տայիրէրինտէ պուլունան քեսֆիէյի միւհաճիրինին եկմիկէրի տախի քէղաֆք էնճիւմէն թարաֆընտան թէմամէն իմա զբլընտըղը խապէր ալընմըշ տըր։

—

Անանս Բիւնամ Մաքոֆ զագէթասընտա պունտան տուր։

Թային զագէթասընէն Պէրլինտէն ալտըղը պիր մէքթուպա, Կիրիտ ճէզիրէսինին Եունանիսթանա իլհաղընա, գօնկրէստէ Բուսիանընի գավիէն մուխալիֆէթ իթտիկի պէեան օլունմուշ տուր։ Գօնկրէ չարթնամէլէրինին, պու հավատիսի եալանա չըգարաճագլարընը գաթիէն իլան իտէրրզ։

Գօնկրէստէ Կիրիտ մէսէլէսի միւզաքէրէ օլունտուղու գէման, բրէնս Կորչակօֆ, Բուսիանընի Այ-Պէթֆանօս մուահէտէսինէ թէվֆիզ ան Եունան մէսէլէսինտէ հէչ պիր թէչէպպիւստէ պուլունմամաճաղընը, վ Ֆագաթ Եունանիսթանա միւսայիտ հէր նէ թէքիֆ օլունուր իսէ, Բուսիա թարաֆընտան գապուլ օլունաճաղընը պէեան իթմիշ տիր։

Գօնկրէսնին զապթնամէլէրի իլէ թարիխի, Եունանիսթանա միւսայիտ թէքիֆաթա գանղի տէվլէթին մուխալիֆէթ իթտիկինի իսպաթ իտէճէք տիր։

—

Քէօսթէնճէտէն եազըլըբընա կէօրէ, Բուսիալըլարը, օրալարտա ինչա իթմէքտէ պուլունտուղլարը 12 սաէտ թապարա իւչ տէօրթ թընէլաթօլոգ թրբլար թապէա օլունմուշ, վ յուլիսին 1 ինճի կէնիւ մէգքիւր իսթիհքեամարտա թապէա դըլընմըշ օլան թօբլար իլէ պիր ադէշ թալիմի իճրա իտիլմիշ։ Տօսլուճա վէ Զէրնօվա թարաֆլարընտա իսթիհքեամաթ ինչա իթմէք իւզրէ Քէօսթէնճէտէն օրալարա իքի ալայ բիատ, վ պիր պէօլուբ իսթիհքեամ նէֆէրաթը կէօնտէրիլմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պու կիւնլէրտէ չօգլար, միլէթիմիզին մէսէլէսինին, խէեալ վէ թէսավվուր վէ արզու օլունտուղու սուրէթտէ թէսվիյէ իտիլմէսինի իչին, զիեստէսիյէ էսէֆ իտիպ վէ մահզուն օլմագտա տբրլար. լաքին պիզճէ մատտինին հատտի զայֆտէ, օ գատար էսէֆ վէ մահզուն օլունաճագ պիր չէյ եօգ տուր. չէնքի պու պատտէ պիր չէյ զայդ իթմէտիքտէն դաղղա, պիր չօգտա, մատտի վէ մանէվի սուրէթտէ քեարլը չըգտըգ, չէյլէ քի, էյի=իչչունէ, յէրէք եօչ չըգմազլըգը, չիլինկիրտէն սաաթիմըզը, վէ տէվէտէն գաղազրդ պէրլիմէրլիկին, վէ ապրէտէն գաղազրդ պէրլիմէրլիկին, վէ ապրը պաշը օլմնէքդտա, պիրտէն պիրէ բարլամազլըգդն մահզուրլարընը կէօրտիւք, ապ չօգ միլէթին տօսթու իլէ տիշմէկինի. վէ եախօտ ճահիլ ատամլարընը անլատքէ, թէճրիւպէ ահիրի օլուտ, բօյնթիզա վէ տիպլամասի տէրսի ալտըգ, վէ ղ՝ յրիհիմ, վէ ղ՝ յրիհիմ. պու չիմտիքի էսէֆիմիզին զիեատէլիկինի քէնտի էլիմիզի էյ եարտըգ, Աւեատբեր զագէթասընտա ապ ըլը պիր զաթըն տէտիկի կիպի, քէնտի դուարէթ վէ լիեագաթըմըզտան չօգ եիւքսէք չէյլեր տիւշիւնէրէք, չօճուգլարընը եարտըգը կիպի, ատագլարըմըզը քիչիբլիկինէ պագմատարագ, պապա ճըզը գօճա գօճա չիղմէլերինի կէյիպտէ եիւրիւմէյէ գալըշըբ՝ էգ. վէ պիգիմ չախսի իթիֆատըմըզճա, պիր գաչ նէֆէր միլէթիմիզին ահվալը հազրը՝ վէ լիեագաթը սահիհէսի հագգընտա հիչ պիր մալիւմաթը օլմատան, վէ էլինէ էրմէնիճէ զագէթա ալմատան, վէ հէր թարաֆտան մէնֆաաթը չախսինէ պէքէեէրէք. հէր իւմիտ բիւզկեարը էօնիւնտէ եէլքէն ալան, վէ բուսուլա վէ խարիճատա տիգգաթ իթմէքսիզին, անճագ քէնտի մագսէտի եօլունու թուրթարագ, միլէթ թէքնէսինի հէր նէվի թէհլիքէլերէ սարան քիմէնէլերին գլ՝ զուզուզունա ալատնարագ, թուրթուպ էվրոպատա, վէ տիւնեանընէն էն պիյիք գաշըրը նէզատնէ, իքի նէֆէր պաչը վեզարը սըրբաղանլար կէօնտէրէրէք, թէքմիլ միլէթիմիզին հէնուզ տիրացու օլմատը, վէ հիչ պիր ճիսմանի վ բօյնթիպանա աշինա ատամլարը պուլունմամասը, վէ եախօտ պուլունա պիլէ, ճէսարէթսիզ օլմասը, վէհասրլ քիլիսէտէն տիչարը հիչ պիր չէնէ էհլէնէթիմիզ պուլունմամասը չիւպհէսինի վիրտիք, քէնտի քէնտիմիզի ալտաթտըգ։

Պու ճիւմլէ իլէ, նասրլ քի տէտիք, պու իտարա պիզիմ իչին պիր թէճրիւպէ իգ պալի օլտուղտան պաչգա, հիչ տերհէմիզ եօգ տուր քի, հալիմիզ վէհքինտէն չօգ իլի օլաճագ տըր, էյի Շահանէտ, թէքմիլ էրմէնիսան զուլում ու թէատտի եաթտան գուրթուլաճագ տըր։

Պիզճէ, ասրլ էսէֆ իտիպ վէ մահզուն օլունաճագ մատտէ, մէգքիւր մէսէլէնին շու եա պու եօլտա թէսմիլեէ օրմուշ օլմասը տէյիլ տիր, չիւնքի զաթէն հավայի պիր չէյ իտի. ասրլ էսէֆ իտիպ վէ մահզուն օլունաճագ հալ, մէգքէպ վէ օղուեուզ քէսգի մալիւմաթ իթմէքտիր պապընտա տէրքեար օլան վազիֆէսիզլիկիմիզ վէ թէնպէլիկիմիզ, վէ թամաքեարլըղըմըզ տըր։

Մահուտ միլէթ մէսէլէսինին շուեու պուլտուղու ոյնի կիւնլէրտէ, թասարոն Մանկատց նամ չօճուգլարա այիտ զագէթանընն սոն նիւսխասի օղունմուշ, վէ իտարէ իթմէտիկինէն, արթըգ չըգարըլմամասընը անպաշըմըշ տըր։

Մէգքիւր զագէթատա, բէք էսէֆամիզ պիր վէտա վէ եախօտ սիրէմ, թէշէքքի վէ մէյեուսլյէթ պէնտի օգունմուշ տուր։ Մէգքիւր պէնտէ նէ. զարէն, քի ասլա եալանը եօգ տուր. սէնէվի եալանը իքի թանէ մէճլիսիյէ վիրէճէք, թէքմիլ, վէ իչ տէօրթ միլէոն տէյի եօյլունիրէն պիր միլէթտէ, եալանը եիւզ էյի քիչի, վէ եախօտ 150 թասարոն պէտէյինի հիմմէթ իտէճէք ատամ պուլունմամասը. ղը կէօրիւրմիշ տիր։

Էյ պիզէ, սէրթի եազար, աճք եազար, ազըր եազար, ատամըն ճիյէրինի տէլէր տէյի կիւճէնէն վէ սիթմամ իտէն Հայլար, տիգգաթ իտինիզ պունոգթատա, պու նոգթա թրգգը պիր ալնատա պէնգէր, միլէթիմիզին էհլիյէթ ու լիեագաթը թատվիրինի, իչթէ պու այնա տէրուն՝ տէ, բէք միւքէմմէլ սուրէթտէ կէօրէպիլիրսինիզ. պու հալէ գանղի տուլդուլու եիրէք թէհամիլ իտէպիլիր, գանղի միլէթինի սէվէն ատամ հիատէթ ատլմագ վէ մէյեուս օլմ. ղ։ Պու կիւնքի կիւն զէվզ ու սէֆատա, էյլ ու իշրէթէ վէ ֆիս ու տարաթա վէ հաթթա հօվարտալըգա էն զիեատէ բարա սարֆ ըտէն միւսրիֆլէր պիզիմ իշիմիզատ պուլունմագտա օրուպ, վէ քիմիմիզ պէյլիք, քիմիմիզ մընթարէյէթ, վէ քիմիմիզ տախի պիլմէյիզ տահա նէյլ՝ը նէյլ՝ը խէեալ վէ թէսավվուր էյլէտիկիմիզ հալոէ, վէ պըրագալըմ թաշրալալը, եալընըզ նէֆէսի իսթանպօլտա մէզքիւր զազէթաեը օգուտմաեա միւհթաճ, էն աղը օն պին չօճուգ պուլունտուղու թագտիրտէ, սէնէվի ինքիչը մէճիտիյէ վիրիճէք 150 նէֆէր բէտէր ու վալիտէ պուլունմամասընգատան պաչգա, պարի մէզքիւր թէչէպպիւսիւ թէչվիզէ հիմմէթ իյլէյէճէք, պիր իքի նէֆէր զէվաթը համիյյէթմէնտան տախի պուլունմամըշ տըր։

ԳՕՆՍԷՐ

Եարբն ագշամքի Այ-Սթէֆանօստա վիրիլէճէք օլան գօնսէրիմիզ, ադրզի պիր սէպպէպ մէպնի, բազար իրթէսի ագշամընա թէկէմբէր իտիլմիշ տիր։

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

Լօնտրա, 18 յուլիս		
Ինկիլիզ գօնսօլիտի		95 1/2
Էսհամը Ուսմանի աշրլը		16 15/16
» » գաբանը		16 7/8
1865	Իսթիգրազը	25 1/4
1869	»	23 1/4
1871	»	54
1873	»	20 1/4
1872 (Գոնսոլիտ Թրէգոր (Պէրի Ա. Ե.)		37 1/2
Օսմանը պանգասը		11 1/4
Բուսիա իսթիգրազը 1873		86 1/4
Մըսըր իսթիգրազը պրոյէքտիվ		55
» իսթիեազը		73 1/8
Բարիս, 18 յուլիս		
Ֆրանսըզ ֆոնտոսու	5 0/0	114 55
» »	3 0/0	77 50
Էսհամը Ուսմանի աշրլը		16 90
» » զաբանը		16 85
65	իսթիգրազը	127 50
69	»	115
73	»	101 25
Բուսիայի չըմէնտըֆէր սէհիմերի		68 25
Օսմանը պանգասը		528 75
Իթալեա ֆոնտոսու		74 95
Մըսըր ֆոնտոսու		273 75
Վիէննա, 18 յուլիս		
Ռէհիս		101 05
Լոնտրա իզէրինէ գամպիալ		115 60
Բուսիայի չըմէնտըֆէր		32 75

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՄԸ

Էսհ. Ուսմ. 6 յուլիս ագշամ գր.		18 22
Ան Ամ 7 յուլիս սապահ գր.		18 20
Էն Եիքսէք		18 26
Էն աշաղը		18 20
Սաաթ 6		18 23
Մէջիտիյէ 63 (Սաթանա) 6 0/0 Ֆր		115
» 65 (Սաթանա) 6 0/0 Ֆր		118
69 (Պոնտրա) 6 0/0		110
72 (Պոնտրա Թրէգոր) 5 0/0		36
» 73 (Պոնտրա) 6 0/0		100
Բուսիայի Շըմէնտըֆէր 3 0/0		69
Ռէնտը	Ֆր.	3
Էնկլոպէնտ	Ֆր.	1
Ագշի Ֆոնտի	0/0	12

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՏՃԱԹԸ

Քրէտիտ ժէնէր. 6 0/0 Լ. Օ.	6	8
Սոսի ժէն. 6 0/0 Լ. Ա. գր. ք.	4	35
Սթամպոլ Պանգասը	6	
Սոսիէթէ Օթոման Լ. Ա. գ. ք.	4	
Թրամվայ 5 0/0 Ղ. գ. ք	1	75
Լավրիոմ (մասէն) գ. ք. Ֆր.	62	

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱԶԱՄԸ

Օսմանը լիրաը 100 ղրշան	Ղրշ.	Գր.
Ինկիլիզ մէճիտը	109	15
Ֆրանսըզ ալթունու	87	16
Բոլ	89	22
Գերմանիս ալթունու	51	
Պէնազ մէհիտիյէ	Ֆարգը	6 1:
Մէթալիք	Ֆարգը	19 10
Պէնիք	Ֆարգը	20 1:
Պոգըր	Ֆարգը	78
Գարոպօն գայմէի գարիք		8 1

—o—

ԳԱՅՄԷՆԻՆ ԲԻԱՆԱՄԸ

Էն եիքսէք	277
Էն աշաղը	268
Սաաթ 6	275
Եիզիգդայմէ պագրը հիսապը իլէ	64 20

ԻԼԱՆԱԹ

ՏՕԳԹՕՐ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ ԳԱԼՖԱԵԱՆ

Միւմաիլէյհ տօգթէօր Գալֆաեան էֆէնտի, բէնճէմպհէ կիւնլէրի սաաթ 6տան 9ա գատար, Իսթանպօլտա, կէսիք-բաչատա Միւսէլլիմ ճատտէսին. տէ 17 նիւսէրօյու խանէտէ, վէ բազար իրթէսի կիւնլէրի տախի սաաթ 2տէն 5է գատար Գոսպատա վ գը Դերճ կեան Գարրիէլ Էֆէնտի ճգաբանէթինտէ խայրէթ պագրայ, վ սաը վէ ճիւմաա կիւնլէրի մէզքիւր խանէտէ սաաթ 5էն 8է գատար խաեթա գապուլ իտէճէք տիր։

—

Ապու էլ ֆէթհ Սուլթան Մէհէմմէտ վէտ խան զաղի հազրէթլէրինին իճաբէյի վահիտէի ապարաթընտան, ճամիյի չէրիֆլէրի ճիվարընտա քեսային Տ՝վէ խանը տինմէյէ արիֆ պիր պապախօր մահէլլի, մագթուէն թալիպինէ իզամ գելընճաղընտան, թալիպլէրինին, իլանը թարիխինտէն օն պէշ կիւնէ գատար, էվգաֆ վարիսաթ խաբէսինէ կէլմէլէրի, վէ միւտտէթ թէքմիլինտէն սօնրա զամմ գապուլ օլունմաեաճաղը իլան օլունուր։

13 ըէճէպ, սէնէ 1295

—

Թօբխանէյի ամիրէ մարանկօզխանէսինտէ պիր սէնէ զաֆընտա հուսուլէ կէլէճէք թալաշըն միզայիտէսի պէլ իճրա եիւզիւք գայիմէ եիւզ օթուզ ղուրուշ իթիպարը իւզէրինէ պէեազընն պէհէր գրյյէսի եէսի, վէ սեհանընն հէր օգգասը իւչ պուլուշ բարատա թալէպի իւզէրինտէ գալմըշ օլտուղունտան, տօգսան տէօրթ սէնէսի թէմուզուն օնունճու բազար իրթէսի կիւնիւ գօրարը գամ իսի վիրիլէճէկինտէն, իշթիր սրնա թալիպ օլանլարընն եէվմի մէզքիւրէտ տէկին, ճէմիյէթի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ իտէրէք, օլ պատտէ քի մուգավէլէնամէյի պատէլ միւթալէա, ատա կէօրէ միւնազասաբա կիրիշմէլէրի ղազըմ կելէճէկի իլան օլունուր։

5 թէմուզ սէնէ 94

—

Թաշրա բուսումաթ նէզարէթինէ կէօնտէրիլմէքտէ օլան էվրագը սահիհէ թէզաբիրի միւթէնէվիյէ տէնկիզրինին իմալիյէսինին իշպու տօգսան տէօրթ սէնէսի շէհրի թէմուզունուն ալթընճը բէնշէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն ս ճէմիյէթի բուսումիյէճէ միւնազասասընա միւպաշէրէթ օլունարագ, շէհրի ժ ղբիւրուն օն իչիւնճիւ բէնշէնպիհ կիւնիւ սաաթ օնտա ղարարը դաթիսի վէրիլէճէկինտէն, պունլարըն իմանընա թալիպ օլանլարընն եէվմի մէզպուրէ տէկին, ճէմիյէթի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ իտէրէք, օլ պատտէ քի մուգավէլէնամէյի պատէլ միւթալէա, ատա կէօրէ միւնազասաբա կիրիշմէլէրի ղազըմ կելէճէկի իլան օլունուր։

5 թէմուզ սէնէ 94

ՏՈՒՐԻՈՆ ԼԵԶՎԻՆԻ
ՏԱՐԻ ՏԻՊ Ե ՓԱՏՈՒՈՍԻԱՆ

Լթ՝ատա Բէնշէմարի-բազարընտա
Ն. 41 Իրսի խանընտա